

Materiały z biologii dla 7a na IV tydzień nauki

Odpowiedzi do zadań i notatki zapisujemy w zeszyte przedmiotowym i wysyłamy na email: kalembaaa@poczta.fm

Temat: Higiena i choroby układu wydalniczego.

Podręcznik, s. od 157 do 160. Zachęcam również do zapoznania się z tematem w e – podręczniku. W google wpisujemy: Profilaktyka chorób moczowych – e – podręcznik.

1. Jak dbać o układ wydalniczy?

Poniższą notatkę przepisz do zeszytu przedmiotowego.

Na prawidłowe funkcjonowanie układu wydalniczego wpływają: higiena osobista, odpowiedni ubiór i dieta, przyjmowanie odpowiedniej ilości płynów oraz regularne opróżnianie pęcherza moczowego.

Wykonaj ćwiczenie 1, skorzystaj z podręcznika, s.157. **Odpowiedzi do ćwiczenia zapisz w zeszyte przedmiotowym.**

Na dobry początek

1) **Oceń, które z podanych zachowań mają pozytywny, a które negatywny wpływ na funkcjonowanie układu wydalniczego. Wpisz litery A–F w odpowiednie kolumny tabeli.**

- A. Spożywanie dużych ilości soli.
- B. Wypijanie około 2 l wody dziennie.
- C. Noszenie krótkich kurtek, które nie zasłaniają całych pleców.
- D. Zmienianie bielizny każdego dnia.
- E. Rzadkie opróżnianie pęcherza moczowego.
- F. Dostosowywanie ubioru do pogody.

Pozytywny wpływ	Negatywny wpływ

2. Choroby układu wydalniczego.

Poniższą notatkę przepisz do zeszytu przedmiotowego.

Przykładami chorób układu wydalniczego są: zapalenie pęcherza moczowego, kłębuszkowe zapalenie nerek oraz kamica nerkowa.

Wykonaj ćwiczenie 2, skorzystaj z podręcznika, s.od 157 do 159. **Odpowiedzi do ćwiczenia zapisz w zeszyte przedmiotowym.**

Poniżej przedstawiono opisy trzech przypadków chorób układu wydalniczego. Rozpoznaj, na jaką chorobę cierpią te osoby. Wpisz nazwy chorób we właściwe miejsca.

Przypadek 1

Pan Kazimierz bardzo źle czuł się w pracy. Po przyjściu do domu położył się, aby odpocząć. Jednak po chwili w lewym boku zaczął odczuwać bardzo silny ból promieniujący w kierunku nogi. Żona pana Kazimierza, widząc, że sytuacja jest poważna, wezwała pogotowie. Lekarz spytał, czy w ostatnim czasie pacjent robił jakieś badania. Po przejrzeniu wyników okazało się, że w badaniu moczu ujawniły się liczne kryształy soli wapnia (tzw. piasek nerkowy).

Nazwa choroby: _____

Przypadek 2

Zosia ma 6 lat i zazwyczaj to wesoła, pełna energii dziewczynka. Jednak od kilku dni jest stale niespokojna i rozdrażniona. Nie chce jeść ani pić, za to często chodzi do toalety. Dodatkowo Zosia skarży się na ból w czasie oddawania moczu, a także na bolesność dolnej części pleców. Kiedy mama zmierzyła dziewczynce temperaturę, okazało się, że ma niezbyt wysoką gorączkę – 37,5°C.

Nazwa choroby: _____

Przypadek 3

Pani Jolanta od lat choruje. Stwierdzono u niej m.in. nadciśnienie tętnicze, miażdżycę oraz przewlekłą chorobę nerek. Cierpi na bóle w okolicy pleców, ma problemy z układem kostnym (skłonność do złamań, bóle stawów). Jest osłabiona, traci na wadze, a także ma kłopoty z pamięcią i zasypianiem. Musi stosować specjalną dietę, w której podstawą jest ograniczanie spożycia białka. Pani Jolanta od roku jest regularnie poddawana zabiegowi dializy. Przypuszczalnie czeka ją operacja – przeszczep nerki.

Nazwa choroby: _____

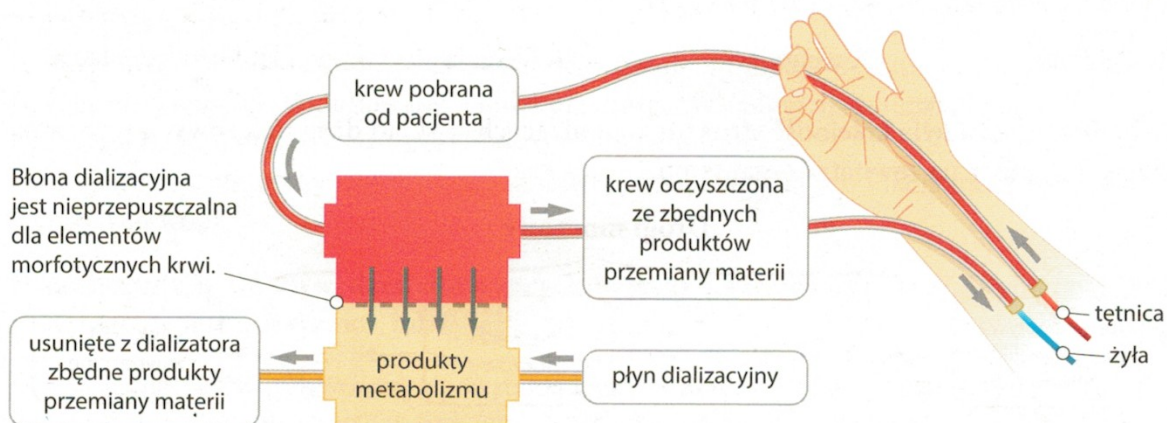
3. Na czym polega dializa?

Poniższą notatkę przepisz do zeszytu przedmiotowego.

Dializa jest wykonywana u chorych, których nerki nie pracują prawidłowo. Polega ona na oczyszczaniu krwi ze szkodliwych produktów przemiany materii za pomocą urządzenia nazywanego dializatorem (sztuczną nerką).

Wykonaj ćwiczenie 3, skorzystaj z podręcznika, s.159 oraz z filmu z e-podręcznika – Profilaktyka chorób układu moczowego (film dotyczący dializy znajduje się w punkcie 2 – choroby układu moczowego).

Schemat przedstawia mechanizm dializy – metody oczyszczania krwi z produktów metabolizmu u chorych, których nerki nie pracują prawidłowo.

Na podstawie schematu oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

1.	Krew pacjenta przepływa przez dializator, po czym wraca do jego krwiobiegu.	P	F
2.	Krew pacjenta miesza się z płynem dializacyjnym.	P	F
3.	Produkty metabolizmu przenikają przez błonę dializacyjną do specjalnego płynu dializującego.	P	F